

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Інститут екології Карпат НАН України
Шацький національний природний парк
Державний природознавчий музей НАН України

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
**«СТАН І БІОРІЗНОМАНІТТЯ ЕКОСИСТЕМ
ШАЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДНОГО ПАРКУ
ТА ІНШИХ ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ»**,

присвяченої 115-й річниці від дня народження
Всеволода Ілліча Здуна

м. Львів
8–11 вересня 2022 р.

Львів
СПОЛОМ
2022

undulatum – 3970, 5443 і 5984 мкг/г відповідно. Вміст Ca і Mg у верхньому шарі ґрунту дослідних ділянок становив <50 і <10 мкг/г. У дернинах мохів виявлено значну варіабельність вмісту цих елементів (3387, 3930, 5865 мкг/г). Високий вміст біогенних елементів під моховим покривом вказує на вплив бріофітів на обмінні процеси в субстратах.

Отже, мохи ефективно поглинають біогенні елементи і здатні нагромаджувати їх у тканинах у кількостях, що значно перевищують їхній вміст у навколишньому середовищі. Незважаючи на відносно малу частку їхньої біомаси, порівняно з судинними рослинами, бріофіти відіграють важливу роль у колообігу біогенних елементів в екосистемі. Різниця в накопиченні макро- та мікроелементів у дернинах мохів залежала від мікрокліматичних умов місцевиростань, а також від видових особливостей мохів, зокрема проективного покриття і біомаси. Мохи, акумулюючи біогенні мінеральні елементи в тканинах, сприяють їхньому нагромадженню в субстратах під дернинами.

Proctor M. C. F. Mosses and alternative adaptation to life on land // New Phytologist. 2000. Vol. 148. P. 1–32.

УСПІШНІСТЬ ВИСИДЖУВАННЯ ЯЄЦЬ ЛИСКИ *FULICA ATRA* L. НА УРБАНІЗОВАНИХ ВОДОЙМАХ (НА ПРИКЛАДІ М. ХАРКІВ)

Ярмак Т.

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди, Харків
e-mail: tanyayarmak77@gmail.com

T. Yarmak. HATCHING SUCCESS OF THE COMMON COOT *FULICA ATRA* L. ON URBANIZED RESERVOIRS (ON THE EXAMPLE OF KHARKIV). Wetland research was conducted within the city of Kharkiv. We observed the successful hatching of *Fulica atra* L. chicks on water bodies in the urban environment. The average size of the nest was (n = 18): D = 39.5 cm, d = 25.3 cm, h = 14.5 cm. The average number of eggs in a clutch were 6-8, the largest clutch was recorded at Lake Kvitucha, it contained 11 eggs. The number of chicks in one female was from 4 to 6, which is about 70 % of the number of eggs in the clutches. *Fulica atra* L. has adapted quite well to survival on water bodies with a significant level of anthropogenic influence.

Keywords: common coot, urbanization, wetlands, hatching.

Зростання площі міст у наш час вважається однією з найвагоміших причин вимирання видів і спричиняє досить вагому деградацію біорізноманіття. Міське середовище існування тварин – це цілком особливе, еволюційно нове середовище. Шлях урбанізації диких видів птахів, як обов'язкового компонента тваринного населення міст, спрямований на зміни популяційної системи в напрямку утворення особливих, стійких пристосувань, специфічних для нового середовища існування. Процеси адаптації водних птахів до умов міста описані для відносно невеликої кількості видів (Грищенко та ін., 2013; Панченко, 2016; Minias, 2016). Одним із таких видів є лиска *Fulica atra* L., яка досить добре пристосувалась до життя в міських умовах (Minias, 2016).

Мета дослідження – оцінити успішність висиджування яєць *Fulica atra* на водоймі у міському середовищі існування.

Дослідження проводились з березня до листопада 2021 року на водоймах м. Харкова. Територією дослідження було обрано озеро Кар'єр (49°56'09.2»N 36°16'03.2»E), яке розташоване у Слобідському районі м. Харкова, неподалік одного з найбільших проспектів міста, озеро Квітуче (50°2'0»N 36°19'18»E) та частина акваторії річки Харків (50°02'04.7»N 36°18'51.1»E) у Московському районі міста. Спостереження проводились візуально з берега та на воді з байдарки.

За час досліджень ми відмітили, що *Fulica atra* добре пристосувалася до умов із значним антропогенним навантаженням. На досліджуваних озерах та на річці Харків птахи не виявляли неспокою при присутності людини, проте під час наближення останньої до гнізда активно його захищали, видаючи погрозливі звуки та стаючи у погрозливій пози. Гнізда лиски були збудовані як на відкритих ділянках поблизу заростей рослинності так і в глибині заростей. Гнізда типові, побудовані із сухих минулорічних рослин. Середні розміри гнізда (n = 18): D = 39,5 см, d = 25,3 см, h = 14,5 см. Середня кількість яєць у кладці 6–8 шт., найбільша кладка була зафіксована на озері Квітучому, вона містила 11 яєць. За час досліджень нами було помічено 64 пташенят (31 – на озері Квітучому, 22 – на досліджуваній території річки Харків та 11 – на озері Кар'єр).

За результатами досліджень вчених у 2012–2021 рр. водно-болотних угідь Харківської області майже на всіх водоймах за кількістю переважає лиска (Банік та ін., 2014; Банік, 2016; Банік, 2018; Ярмак та ін., 2021).

Природними ворогами лиски можуть бути ондатра (*Ondatra zibethicus* L.), ворона сіра (*Corvus cornix* L.), щур водяний (*Arvicola terrestris* L.), які були помічені на території гніздування. За дослідженнями *Fulica atra* у місті Лодзь (Центральна Польща) було помічено, що міські колонії використовують особливу репродуктивну стратегію, максимізуючи кількість потомства, у той час як особини з передмістя інвестували більше у якість потомства (більший об'єм яєць), що може відображати різницю у тиску хижаків між двома місцями існування. Зниження рівня хижацтва було підтвержене більш високим успіхом висиджування в районах з вищим ступенем урбанізації, де ймовірність вилуплення була на 30 % вищою, ніж у приміських природних місцях існування (Minias, 2016).

За період дослідження було обстежено 18 гнізд лиски, всі були з кладками. Кількість пташенят в однієї самки було від 4 до 6, що становить близько 70 % від кількості яєць у кладках. Такий, досить високий, показник вилуплення говорить про те, що *Fulica atra* досить добре пристосувалась до виживання на водоймах зі значним рівнем антропогенного впливу та може мати статус урбанізованого виду.

Банік М. В. Учеты птиц на контрольных водоемах Харьковской области в августе 2018 г. // Бюллетень РОМ : Итоги регионального орнитологического мониторинга. Вып. 13. С. 67–69.

Банік М. В., Атемасов А. А. Учет птиц на золошламонакопителях Змиевской ГРЭС в 2012 г. // Бюллетень РОМ : Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2012 г. 2014. Вып. 8. С. 44.

Банник М. В., Атемасов А. А. Учет птиц на озере Чайка в 2012 г. // Бюллетень РОМ : Итоги регионального орнитологического мониторинга. Август 2012 г. 2014. Вып. 8. С.43.

Грищенко В. Н., Яблоновская-Грищенко Е. Д., Гаврилюк М. Н. Видовой состав и структура населения водоплавающих и околоводных птиц, зимующих на Днепре в районе Каневской ГЭС // Беркут. 2013. Т. 22. Вып. 1. С. 1–13.

Панченко С. Г. Птицы Луганской области. Харьков : Коллегиум, 2016. 324 с.

Ярмак Т. Л., Мамедова Ю. П., Чаплигіна А. Б. До біології розмноження лиски (*Fulica atra*) на озері Новий Лиман та водоочисних спорудах м. Харкова // Zoocenosis–2021. Biodiversity and Role of Animals in Ecosystems The XI International Conference. Ukraine, Dnipro, DNU, 10–12.11.2021

Minias P. Reproduction and survival in the city: which fitness components drive urban colonization in a reed-nesting waterbird? // Current Zoology. 2016. 62 (2). P. 79–87. doi: 10.1093/cz/zow034

ЗМІСТ

Лєсник В. ПРОФЕСОР ВСЕВОЛОД ЗДУН	3
Akulov O., Zghonnyk M. FIRST RECORD OF <i>GEOPYXIS ALPINA</i> HÖHN. (PYRONEMATACEAE, PEZIZALES) IN UKRAINE	5
Базюк-Дубей І. АГАРИКОЇДНІ БАЗИДІОМЦЕТИ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ЯВОРІВСЬКИЙ»	6
Баїк О. АКУМУЛЯЦІЯ ОСМОТИЧНО АКТИВНИХ РЕЧОВИН ДОМІНАНТНИХ ВИДІВ БРІОФІТІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ВОДНОГО РЕЖИМУ ТА СТУПЕНЯ ПОРУШЕННЯ ЛІСОВОЇ ЕКОСИСТЕМИ	8
Баландюх Н. ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СКЛАДУ ПОЖИВИ ФОНОВИХ ВИДІВ ЗЕМНОВОДНИХ У ТРАНСФОРМОВАНИХ ОСЕЛИЩАХ УКРАЇНСЬКОГО РОЗТОЧЧЯ	10
Бачук Л. ЕТАПИ РОЗВИТКУ ГІС У РОБОТІ РІВНЕНСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА	11
Башта А.-Т. МОНІТОРИНГ РУКОКРИЛИХ СІРОПТЕРА З ДОПОМОГОЮ АВТОМОБІЛЯ (ЗАХІДНІ ОБЛАСТІ УКРАЇНИ)	13
Білонога В. ВПЛИВ ДЕМУТАЦІЇ НА ДЕМОГРАФІЧНУ СТРУКТУРУ <i>PINUS CEMBRA</i> L. У ЧОРНОГІРСЬКОМУ МАСИВІ УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	15
Бокотей А., Франчук М., Дзюбенко Н., Матейчик В. ПРИЧИНИ ВТРАТИ ГНІЗД ЛЕЛЕКОЮ ЧОРНИМ <i>CICONIA NIGRA</i> У ЗАХІДНОМУ ПОЛІССІ УКРАЇНИ	17
Варігін О. ЧУЖОРІДНІ ВИДИ В БЕНТОСІ ТИЛІГУЛЬСЬКОГО ЛИМАНУ ТА ПРИЛЕГЛОЇ АКВАТОРІЇ ПІВНІЧНО-ЗАХІДНОЇ ЧАСТИНИ ЧОРНОГО МОРЯ	21
Гірна А. ПАВУКИ БЕРЕЗНЯКІВ ШАЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	22
Гнатина О. ШТУЧНІ МАТЕРІАЛИ В ГНІЗДАХ ПТАХІВ ШАЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	23
Горбач О. ДОСЛІДЖЕННЯ ВЕСНЯНОЇ ФЕНОЛОГІЇ П'ЯТИ ВИДІВ ЕФЕМЕРОЇДІВ ЗАПОВІДНОГО ЛІСОВОГО УРОЧИЩА «РОЗВИЛКА»	25
Гринюк П. ДЕЯКІ ДАНІ ПРО ПТАХІВ ВОДНО-БОЛОТНИХ УГІДЬ РАДИВИЛІВЩИНИ (РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ)	26
Гринюк П., Герус М. ДО ОРНІТОФАУНИ М. БУСЬК (ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ)	30
Гусак О., Капрусь І. ФАУНА ТА НАСЕЛЕННЯ ЛІСОВИХ І ЛУЧНО-СТЕПОВИХ ТАКСОЦЕНІВ КОЛЕМБОЛ СХІДНОГО ПОДІЛЛЯ	34
Данилик І., Матейчик В. ДО ЕКОЛОГІЧНОГО МОНІТОРИНГУ <i>SCHOENOPLECTUS PUNGENS</i> (CYPERACEAE) В УКРАЇНІ	37
Дмитрах Р. ПОПУЛЯЦІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ, ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ЗДАТНІСТЬ ДО ВІДНОВЛЕННЯ ПОПУЛЯЦІЙ РІЗНОСТАТЕВИХ ВИДІВ РОСЛИН В УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТАХ	39
Довганюк І. ВИДОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ КОМАХ РЯДУ ТВЕРДОКРИЛІ НА РІЗНИХ ТИПАХ ОСЕЛИЩ Г. СОКІЛЛЯ	42
Дубів О., Ференц Н., Хомин І., Дика О. СТАН ЦЕНОПОПУЛЯЦІЙ <i>PLATANATHERA CHLORANTHA</i> (CUSTER) RCHV. НА ТЕРИТОРІЇ ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА «РОЗТОЧЧЯ»	45
Дудлів І., Назарук К., Дикий І., Квач Ю. ПАРАЗИТОФАУНА ІНВАЗИВНИХ ВИДІВ РИБ НА ПРИКЛАДІ СОМИКА КОРИЧНЕВОГО У ПРИРОДНИХ ТА УРБАНІСТИЧНИХ ЕКОСИСТЕМАХ	47
Жуленко В. МЕТОДИКА ДОСЛІДЖЕНЬ ЗИМОВОЇ ОРНІТОФАУНИ МІСЬКИХ АГЛОМЕРАЦІЙ	49

Забитівський Ю., Ковальчук О., Добрянська О. ІХТІОФАУНА ВЕРХНЬОЇ ТЕЧІЇ РІЧКИ СТРИЙ	50
Зубкович І., Зубкович В., Діковицький В. ДО ВИВЧЕННЯ ФАУНИ COLEOPTERA НОБЕЛЬСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	53
Іванець О. ФАУНІСТИЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОДУ <i>CYCLOPS</i> O. F. MÜLLER, 1776 (COPEPODA) ВОДОЙМИ ГЛИННА НАВАРІЯ	56
Калитюк Т., Ференц Н., Хомин І., Дика О. НОВА ЗНАХІДКА <i>EPIACTIS PALUSTRIS</i> L. (CRANTZ) (ORCHIDACEAE) НА ТЕРИТОРІЇ БІОСФЕРНОГО РЕЗЕРВАТУ «РОЗТОЧЧЯ»	59
Канарський Ю., Панін Р. НОВІ ЗНАХІДКИ РІДКІСНИХ ВИДІВ ЖУКІВ (INSECTA, COLEOPTERA) НА ЗАХОДІ УКРАЇНИ ТА ЇХНІЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ КОНТЕКСТ	61
Карпінєць Л., Бешлей С. ХЛОРОФІЛЬНИЙ ІНДЕКС ЯК ПОКАЗНИК ФОТОСИНТЕТИЧНОЇ ПРОДУКТИВНОСТІ БРІОФІТНИХ СИНУЗІЙ В УМОВАХ МОДИФІКОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА (НА ПРИКЛАДІ ВІДВАЛУ ШАХТИ «ВІЗЕЙСЬКА», ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ, УКРАЇНА)	65
Княк В. ЗАВДАННЯ ПОПУЛЯЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ РАРИТЕТНИХ ВИДІВ ВИСОКОГР'Я УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	67
Княк Н. ФІЗІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ВОДНОГО РЕЖИМУ ДОМІНАНТНИХ ВИДІВ МОХІВ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ УКРАЇНСЬКОГО РОЗТОЧЧЯ	69
Кіт Н. АНАЛІЗ МОРФОЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ ЖИТТЄВИХ ФОРМ У ДВОХ ЛІСОВИХ ВИДІВ МОХІВ	71
Кобів Ю. ПРИРОДООХОРОННІ АСПЕКТИ ВПЛИВУ ГІРСЬКОЛИЖНИХ ТРАС НА РОСЛИННИЙ СВІТ ВИСОКОГР'Я УКРАЇНСЬКИХ КАРПАТ	73
Коляджин І., Осадчук Л. СУЧАСНИЙ СТАН ЯЛИНОВИХ (СМЕРЕКОВИХ) ПРАЛІСІВ НА ТЕРИТОРІЇ НПП «ВЕРХОВИНСЬКИЙ»	75
Король К., Попович В. БІОІНДИКАЦІЯ ЕДАФОТОПІВ НА ТЕРИТОРІЇ МАЛИХ СМІТТЄЗВАЛИЩ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНОГО КОМПЛЕКСУ ЛЬВІВЩИНИ	79
Кремпа К. ВИДОВЕ РІЗНОМАНІТТЯ ПТАХІВ РЯДУ ЛЕЛЕКОПОДІБНІ (CICONIFORMES) НА ТЕРИТОРІЇ М. ДУБЛЯНИ	81
Куліш В., Юсковець М., Франчук М. ПОПЕРЕДНІЙ ПЕРЕЛІК БІОТОПІВ РІВНЕНСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА	82
Лесів К. ЕКОЛОГІЧНА СТРУКТУРА ЕНТОМОКОМПЛЕКСУ ШИРОКОЛИСТЯНИХ ЛІСІВ МАЛОГО ПОЛІССЯ	85
Лобачевська О., Соханьчак Р. ВОДОПОГЛИНАЛЬНА І ВОДОУТРИМУВАЛЬНА ЗДАТНІСТЬ МОХІВ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕКОЛОГІЧНИХ УМОВ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ	87
Мандзюк Р., Озарків М., Харачко Т. СУЧАСНИЙ СТАН ШТУЧНИХ НАСАДЖЕНЬ СОСНИКЕДРОВОЇ КОРЕЙСЬКОЇ (<i>PINUS KORAIENSIS</i> SIEB. ET ZUCC.) НА ТЕРИТОРІЇ ГАЛИЦЬКОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	89
Марискевич О., Башта А.-Т, Геряк Ю., Данилюк К., Демчишин Н., Казибрід І., Рагуліна М., Шпаківська І. КОМПЛЕКСНІ ЕКОЛОГІЧНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ГОРИ ПІКУЙ (НАЦІОНАЛЬНИЙ ПРИРОДНИЙ ПАРК «БОЙКІВЩИНА»)	91
Марців М., Дикий І. ТРОФІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ ОКРЕМИХ ВИДІВ ХИЖИХ ССАВЦІВ У МЕЖАХ РІВНЕНСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА	95
Матейчик В., Ященко П. ПРО СТАН ЗБЕРЕЖЕНОСТІ ПОПУЛЯЦІЇ МЕЧ-ТРАВИ БОЛОТНОЇ (<i>CLADIUM MARISCUS</i> (L.) RONL.) У ШАЦЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ ПРИРОДНОМУ ПАРКУ	97

Мерзлікін І. ЗНАХІДКИ ІНВАЗИВНИХ ВИДІВ СОСНОВОГО НАСІННЕВОГО КЛОПА <i>LEPTOGLOSSUS OCCIDENTALIS</i> , САМШИТОВОЇ ВОГНІВКИ <i>CYDALIMA PERSPECTALIS</i> , ІСПАНСЬКОГО СЛИМАКА <i>ARION LUSITANICUS</i> ТА ДРЕЙСЕНИ ПОЛІМОРФИ <i>DREISSENA POLYMORPHA</i> НА ПІВНІЧНОМУ СХОДІ УКРАЇНИ (СУМСЬКА І ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТІ)	101
Мицак О., Капрусь І. МОРФОЛОГІЧНА МІНЛИВІСТЬ СОМІКА КОРИЧНЕВОГО <i>AMEIURUS NEBULOSUS</i> (LESUEUR, 1819) В ОЗЕРАХ ПІСОЧНЕ ТА СВІТЯЗЬ (ШАЦЬКЕ ПООЗЕР'Я)	103
Мінькач О., Скирпан І., Питель-Гута С. ДИКІ БДЖОЛИНИ ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА «РОЗТОЧЧЯ»	105
Назарук К. ДОСЛІДЖЕННЯ УГРУПОВАНЬ ЗООПЛАНКТОНУ ВОДНИХ ОБ'ЄКТІВ БОЛІТ РІВНЕНСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА ПРОТЯГОМ 2020-2021 РР	107
Орлов О. НОВІ ВИДИ РОДИНИ ORCHIDACEAE JUSS. У ПРИРОДНОМУ ЗАПОВІДНИКУ «ДРЕВЛЯНСЬКИЙ»	109
Паламаренко О. ПОЛОЗ ЛІСОВИЙ (<i>ZAMENIS LONGISSIMUS</i>) НА ЛЬВІВЩИНІ ЯК ОБ'ЄКТ БЕЗКОНТРОЛЬНОГО ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЛЮДИНОЮ	112
Питель-Гута С., Скирпан І., Царик Й. ОСИ НАДРОДИН VESPOIDEA ТА APOIDEA (SPHESICIFORMES) РІВНЕНСЬКОГО ПРИРОДНОГО ЗАПОВІДНИКА ТА ЇХ ТРОФІЧНІ ЗВ'ЯЗКИ З ПОКРИТОНАСІННИМИ РОСЛИНАМИ	113
Рабиш І. СТРУКТУРА ЕПІГЕЙНИХ УГРУПОВАНЬ МОХОПОДІБНИХ ЯК ПОКАЗНИК СТУПЕНЯ ПОРУШЕННЯ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ	116
Решетило О. ОБЛІК ЗАГИБЕЛІ ГЕРПЕТОФАУНИ НА АВТОШЛЯХАХ ЯК ВАЖЛИВИЙ КОМПОНЕНТ МОНІТОРИНГУ ПОПУЛЯЦІЙ	116
Савінкова В., Мамчур З. ПОШИРЕННЯ РОСЛИН-ТРАНСФОРМЕРІВ НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ «ДНІСТРОВСЬКИЙ КАНЬЙОН»	117
Савчак О., Капрусь І. ЕДИФІКАТОРНЕ ЗНАЧЕННЯ ЛІЩИНИ В ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМАХ ВІГЕРСЬКОГО НП (ПОЛЬЩА) У ФОРМУВАННІ ЕКОЛОГІЧНОЇ СТРУКТУРИ ТАКСОЦЕНУ КОЛЕМБОЛ	119
Силаєва А., Новосьолова Т., Морозовська І., Протасов О. МАСОВЕ ПОСЕЛЕННЯ ДВОСТУЛКОВИХ МОЛЮСКІВ У МАЛІЙ РІЧЦІ ЯК ФАКТОР ПОРУШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНОГО КОНТИНУУМА	121
Сідак С., Капрусь І. ВПЛИВ АНТРОПОГЕННОЇ ЗАМІНИ ЛІСІВ У СКОЛІВСЬКИХ БЕСКИДАХ (УКРАЇНСЬКІ КАРПАТИ) НА ТАКСОЦЕНІ КОЛЕМБОЛ	124
Скірка В., Одінцова А. ПОКАЗНИКИ КВІТКИ І ПЛОДУ ОЧИТКА ІДКОГО (<i>SEDUM ACRE</i> L.) В УМОВАХ ОПІЛЛЯ	126
Станкевич-Волосянчук О. ВПЛИВ АНТРОПОГЕННИХ ТА ПРИРОДНИХ ФАКТОРІВ НА ВИДОВУ СТРУКТУРУ УГРУПОВАНЬ ВОДНО-БОЛОТНИХ ВИДІВ ПТАХІВ Р. УЖ НА ЗАКАРПАТТІ (УКРАЇНА)	129
Стельмах С. СТАН ПОПУЛЯЦІЇ ТЕТЕРУКА В УКРАЇНСЬКОМУ РОЗТОЧЧІ НАПРИКІНЦІ ХХ ТА В ХХІ СТОЛІТТЯХ	132
Сурма О., Рагозіна В. НОВІ ЗНАХІДКИ РІДКІСНОГО ГРИБА <i>PORONIA PUNCTATA</i> (L.) FR. (XYLARIALES, ASCOMYCOTA) У ХАРКІВСЬКОМУ ЛІСОСТЕПУ	134
Тюпова Т., Новгородський А. ПЕРШІ ЗНАХІДКИ БОРОШНИСТОРОСЯНОГО ГРИБА <i>ERYSIPHE ARCUATA</i> U. BRAUN, V.P. HELUTA & S. ТАКАМ. В ТЕРНОПІЛЬСЬКІЙ ОБЛАСТІ	135
Федонюк В., Федонюк М. ОПТИМІЗАЦІЯ НАСЛІДКІВ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ШАЦЬКОМУ НПП	137

Химин О., Капрусь І. ЗМІНИ СТРУКТУРИ ТАКСОЦЕНУ КОЛЕМБОЛ ПІД ВПЛИВОМ ІНВАЗІЇ ДУБА ЧЕРВОНОГО НА ТЕРИТОРІЇ ЯВОРІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	139
Царик І. МУРАШКИ ЯК ІНДИКАТОРИ ЗАБРУДНЕННЯ ҐРУНТУ ХІМІЧНИМИ РЕЧОВИНАМИ	142
Царик І., Решетило О. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗБЕРЕЖЕННЯ БІОТИЧНОГО РІЗНОМАНІТТЯ	143
Царик Й. СЕРЕДОВИЩЕЗНАВЧІ Й ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ В ЧАС ВІЙНИ	144
Чайка О., Стахера І., Перетятко Т. РОЛЬ БАКТЕРІЙ <i>DESULFUROMONAS</i> SP. YSDS-3 В ОЧИЩЕННІ ПРОМИСЛОВИХ СТІЧНИХ ВОД	146
Чернобай Ю. ЗАПЛАВНІ ЕКОСИСТЕМИ ЯК МОДЕЛЬНІ ОБ'ЄКТИ СОЦІО-ПРИРОДНИЧИХ СУКЦЕСІЙ	147
Шелінговський Д., Дерик О., Куделіна О. АНАЛІЗ ВИДОВОГО БАГАТСТВА ФАУНИ НИЖНЬОДНІСТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ	149
Шидловський І., Жуленко В., Царик Й. ВІЙНА І ПТАХИ	152
Щербаченко О. ВМІСТ МАКРО- ТА МІКРОЕЛЕМЕНТІВ У ДЕРНИНАХ МОХІВ ЛІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ УКРАЇНСЬКОГО РОЗТОЧЧЯ	154
Ярмак Т. УСПІШНІСТЬ ВИСИДЖУВАННЯ ЯЄЦЬ <i>FULICA ATRA</i> L. НА УРБАНІЗОВАНИХ ВОДОЙМАХ (НА ПРИКЛАДІ М. ХАРКІВ)	156

Наукове видання

Матеріали всеукраїнської наукової конференції
«СТАН І БІОРІЗНОМАНІТТЯ ЕКОСИСТЕМ ШАЦЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО ПРИРОДНОГО ПАРКУ ТА ІНШИХ
ПРИРОДООХОРОННИХ ТЕРИТОРІЙ»,

присвяченої 115-й річниці від дня народження
Всеволода Ілліча Здуна

м. Львів
8–11 вересня 2022 р.

Авторська редакція
Редактор – *Мар'яна Михалюк*
Відповідальний за випуск – *Олег Дук*

На обкладинці: фото – Ігор Дикий, малюнок – Йосиф Царик

Підписано до друку .....2022 р.
Формат 60x84/8. Папір офсетний.
Ум. друк. арк. 19,065. Зам. № 186/20-08.